

Tankar för de uppriktige

Andrews, John Nevins,

Vardagstryck Teol Dogm (Br) 73 Cg Br.

Tankar för de Uppriktige.

Spilfendera af de två är den mörka läran ?

De dödes sömn kallas ofta den mörka läran, och många vågra att lyfna till Bibelns vittnesbörd rörande detta ämne, utan vilja hellre förblifva i okunnighet "om dem, som affomnade äro," än undersöka de bestämda verkligheterna om döden och grafven. "Eder lära," säga de, "är nedslående, fränstötande och mothjudande. De dödes sömn! hvad! sjelfva tanken derpå är ju kylande. Men själens odödlighet och de heliges belöning vid döden detta, detta—är sjelfva kärnan och musten af evangelium; detta är i sanning det välsignade hoppet."

Men stannen, vänner, några minuter. Det torde hända, att I ären förblindade genom fördomar. Faren icke för fort. Om I icke ären villiga att uppoffra tid för att väga detta ämne uti Skriftens vågskål, viljen I icke likväl dröja länge nog att pröfva rättvisan af denna invändning i förståndets vågskål?

I sägen, att en sådan lära är full af mörker och att de, som saligen afslidit, hafva erfarit en bitter besvifning i att blifva öfverlemnade åt den kalla grafven för långa tidsåldrar, istället för att ingå uti herrligheten. I tänken, att en sådan tanke är full af dysterhet för de lefvande och förskräcklig för de döde. Men I förglömmen, att, om läran är sann, är det ingen kyla, ingen dysterhet, intet mörker, ingen besvifning, intet förflytande af tid, intet väntande genom långa tidsåldrar, för de döde. Tiden emellan deras död och upp-

Thoughts for the Candid.

(SWEDISH.)

ståndelse är alls ingen tid för dem. Det ögonblick, i hvilket de rättfärdiga skola blifva förbandlade till odödlighet, blifver lika långt för dem, som hela den period den rättfärdige Abel sofvit i döden, blifver för honom. Och för honom, så långt som hans egen känedom angår, blifver det aldeles detsamma, som om han ingått uti himmelen samma stund, han blef slagen.

I sägen, att detta hjälper saken något, men för allt detta, kan de dödes fömn i hugsbalelse ej mer jemföras med en själs odödlighet med affeende på belöning vid döden, än ödemarken Sahara kan jemföras med lustgården Edens skönhet. Varen icke för hastiga, vänner! I torden upptäcka fakta, som kunna förändra eder öfvertygelse. I sinnen stor hugsbalelse uti tanken, att själen är odödlig och att människorna belönas så fort, som de dö. Svaren mig på några frågor.

Huru stor del af människoslägtet lefva ett heligt lif och dö med full försäkran om, att de äro emottagna af Gud?

Sanningen tvingar eder att svara, att blott om minsta delen kan ett sådant vittnesbörd blifva gifvet.

Hvad blifver det alltså af den stora människohopen, som döer utan Kristus och erhåller sin lön?

O, deras lott är den sjö, som brinner af eld och svafvel, hvarest är gråt och tandagnisflan!

Hvad är då det närvarande tillståndet af största delen af de döde enligt denna eder hugsbalande lära?

I måste svara: De äro i en outhärlig pina.

I medgifven, att detta försträckliga faktum till en del förminskar den hugsbalelse, I hittills funnit i denna lära. Men jag önskar, att I besvaren ännu en fråga.

Om själen är odödlig, som I påstån, huru länge måste dessa förhårdade människor lida?

I svaren igen, och denna gång sannerligen med en rysning: "De måste pinas i all evighet."

Förrän vi åtskiljas, viljen I icke medgifva, att eder lära är den mörka läran? Är det icke en lindring för edra sinnen att tänka, att människorna skola dömas, innan de blifva belönade eller straffade? och att de hafva att vänta till do-

mens dag för sin aflöning? Och är icke den läran den bästa, hvilken lärar, att odödligheten eller det eviga lifvet är en gåfva af Gud, och att endast de rättfärdiga komma i besittning deraf?

Själarnes bön under altaret.

“Huru länge, du helige och sannfärdige Herre, dröjer du att döma och att utkräva vårt blod af dem som bo på jorden.”
Uppb. 6:10.

Försvvararne af de beslägtade populära lärorna om själens odödlighet och att de rättfärdiges själar gå till himmelen vid döden, tro och lära, att martyrernas själar äro lefvande under ett altare i himmelen och att de verkligt bedja, i de ofvann anförda orden för hämnd öfver deras förföljare. De tyckas icke se, att det är något oförenligt i denna framställning, att martyrernas själar i Guds närvaro, hvar fullhet af glädje finnes, skulle vara i stånd att endast tänka på sina öfverståndna lidanden och helt och hållet egna sig åt nitälskan för hämnd öfver sina förföljare, hvilka hade påstundat deras kommande till sällhetens tillstånd. Icke heller tyckas de förstå, att sådana böner äro icke allenast olika Kristi Ande, som bad i den vidraste stunden af ångest och qval: “Fader, förlåt dem; ty de veta icke hvad de göra;” eller, att det icke öfverensstämmer med den ädle martyren Stephani sinne, som ropade i dödens stund: “Herre, tillräkna dem icke denna synden.” Luk. 23:34; Apg. 7:60. Ej heller förklara de, huru sådana böner kunna uppsändas, under det att Frälsaren står inför arken af Guds lag som det stora offret, och Guds Ande arbetar med de syndfulla människorna att leda dem till ombändelse. Men låt denna sak vara, medan vi granska en annan.

Liknelsen om den rife mannen och Kasarus lärar samma sak af folk, att de rättfärdiga vid döden gå till himmelen, och de ogudaktiga till helvetets eld. Den visar dem också, att de ogudaktiga i sin pina äro ej allenast inom klart synhåll för de rättfärdige i deras lycksalighet, men att de båda ställena ej äro längre åtskilda, än att de kunna samtala fins emellan. Låt om ej nu sammanställa dessa två tillstånd.

Själarna under altaret behöfde blott kasta sina blickar från deras lycksaliga tillstånd, för att se sina förföljare i helvetets eldslägor, och de, som ännu voro lefvande, skulle inom kort tid falla uti detta eldsvalg, den ene efter den andre. Kunde martyrerna med denna förskräckliga syn framför sig bedja: "Huru länge, du helige och sannfärdige Herre, dröjer du att döma och att utkräfsa vårt blod af dem som bo på jorden"? Skulle de hafva blifvit tillsagda att vänta ännu en liten tid? Skulle deras uppmärksamhet icke hellre blifvit kallad till det stora svalget framför dem, hvar de kunde se många af deras förföljare allaredan i pinan, och andra fastas deri för hvarje minut? Hvem kan icke se, att dessa två tillstånd, tagna tillsammans, helt och hållet vederlägga den lära, som framställes från hvardera, då det betraktas för sig sjelft.

Tankar öfver Matth. 10:28, och Luf. 12:4, 5.

"Och rädens icke för dem som dräpa kroppen, men icke hafva makt att dräpa själen, utan rädens mer för honom, som hafver makt att förderfva både själ och kropp i helvetet!" Matth. 10:28.

"Men jag säger eder, mine vänner: Rädens icke för dem som dräpa kroppen och som sedan icke hafva makt att göra något mera! Men jag vill visa eder, för hvilken S skolen räbas. Rädens honom, som sedan han har dräpit, hafver makt att kasta i helvetet! Ja, säger jag eder, för honom rädens!" Luf. 12:4, 5.

1. Dessa texter, fastän antecknade af olika skriftställare, tillhöra båda vår Frälsares tal. Den första är ofta anförd af dem, som lära, att själen är odödlig och medveten om sin tillvaro i döden. I Matthei framställning af Frälsarens ord är själen omtalad; men hos Lukas är den icke alls nämnd. Likväl är innehållet af den ena framställningen i verkligheten desamma, som innehållet af den andra.

2. Sålunda, medan Mattheus framställer Frälsaren såsom sågande: "Och rädens icke för dem som dräpa kroppen, men icke hafva makt att dräpa själen," uttrycker Lukas det på detta sätt: "Rädens icke för dem som dräpa kroppen och som sedan icke hafva makt att göra något mera." Och

såsom Matthæus tillägger: "Mädens mer honom, som hafver makt att förderfva både själ och kropp i helvetet," gifver Lukas samma varning sålunda: "Mädens honom, som, sedan han har dräpitt, hafver makt att kasta till helvetet!"

3. Således synes det klart, att vår Herre vidkänner det faktum, så tydligt uttryckt på andra ställen, att det är mer än en dödd. Den första dödden, hvilken är alla människors lott, är af Paulus framställd på följande sätt: "Och såsom människorna är förelagdt en gång dö." Ebr. 9: 27. Den andra dödden faller allena på de ogudattige. "Den der vinner, han skall ingen skada få af den andra dödden." Uppb. 2: 11; 20: 6, 14; 21: 8.

Frälsaren bjuder oss att icke frukta för dem, som endast kunna bringa på oss den första dödden, men varnar oss att frukta honom, som allena är i stånd att döda med den andra dödden.

4. Platsen, hvarest det förskräckliga straff, som här framställes, utföres, är kallad helvete. Detta ord finnes i det svenska Testamentet tjugufyra gånger. Men i det grekiska Testamentet brukas tre olika ord: "hades," "gehenna" och "tartarus;" alla beteckna olika platser, fastän på svenska öfversatta med det gemensamma ordet helvete. Sålunda förekommer "hades" elfva gånger i grundtexten och är öfversatt helvete elfva gånger.

Följande äro de ställen, hvarest "hades" i grundtexten är öfversatt helvete på svenska, i gamla öfversättningen.

Matth. 11: 23: Skall blifva nedstött allt intill helvetet.

16: 18: Helvetets portar skola icke varda henne öfvermåttiga.

Luk. 10: 15: Skall nedstörtad vara till helvetet.

16: 23: Som han nu i helvetet och pinan var.

Apg. 2: 27: Öfbergifver icke min själ i helvetet.

2: 31: Hans själ är icke öfbergifven uti helvetet.

1 Cor. 15: 55: Du helvete, hvar är din seger?

Uppb. 1: 18: Och hafver nycklarna till helvetet och dödden.

6: 8: Var dödden, och helvetet följde honom efter.

20:13: Och döden och helvetet gäfvos igen de döda.
Uppb. 20:14: Och döden och helvetet vordo kastade
uti den brinnande sjön.

”Gehenna” finnes på följande ställen:

Matth. 5:22: Han är skyldig till helvetets eld.

5:29: Hela kropp skulle kastas till helvetet.

5:30: Hela kroppen kastas till helvetet.

10:28: Förderfva både själ och kropp i helvetet.

18:9: Hafva två ögon och kastas till helvetets eld.

23:15: Gören I honom till helvetets barn.

23:33: Huru stolen i undfly helvetets fördomelse?

Mark. 9:43: Hafver två händer och far till helvetet.

9:45: Hafver två fötter och varder kastad till helvetet.

9:47: Hafva två ögon och bortkastas i helvetes eld.

Luk. 12:5: Matt att bortkasta till helvetet.

Jak. 3:6: Då hon upptänd är af helvetet.

”Tartarus” begagnas endast i den följande texten: ”Ty Gud hafver icke skonat englarna, som syndade, utan hafver dem med mörksens kedjor nederkastat till helvetet.” 2 Pet. 2:4.

Sälunda synes hades vara platsen för döde, både rättfärdiga och ogudaktiga; platsen, till hvilken de komma genom döden, och hvarifrån de befrias genom uppståndelsen. De, som äro i hades, omtalas såsom döda. Uppb. 20:10. Gehenna deremot är platsen, hvar de ogudaktige skola blifva kastade lefvande med alla sina lemmar och förgås till både kropp och själ. Det är den brinnande sjön, i hvilken de ogudaktige skola straffas efter uppståndelsen. Uppb. 29:13-15. Tartarus är platsen, dit de onde englarna blefvo kastade efter deras stora uppror. Dersöre böra dessa tre ord icke sammanblandas, fastän de på svenska äro gemensamt öfversatta med ordet helvete.

5. I varningen, som återfinnes i Matth. 10:28; Luk. 12:4, 5, påstås det, att Trälsaren lärde själens fortfarande tillvaro efter döden. Men det är värdt att gifva akt på, att i hvar och en af dessa texter gifver han ingen varning angående själens straff i hades,—de dödes plats eller tillstånd; men hans varning har afseende på det, som skall tillfogas ”själ och kropp” tillsammans i gehenna.

6. Att han icke nämnde något om själens straff, då den är skild från kroppen i "hades," om sådant straff verkligen finnes till, är ganska märkvärdigt; ty här, mer än på något annat ställe i Bibeln, bevisas själens fortfarande tillvaro, medan kroppen är i dödens våld. Men fastän Trälsaren så tydligt framställer de ogudaktiges förskräckliga ändalykt, och det i en sådan förbindelse, som i synnerhet borde frambringa detta faktum, om det finnes, att de ogudaktiges själar hafva bestånd i en plats af förskräckligt lidande emellan döden och uppståndelsen, så säger han likväl icke ett ord om något sådant lidande, men inskränker sin varning till det, som skall tillfogas "både kropp och själ i helvete;" d. ä. i gehenna. Han bevisar således, att vedergällningen, hvarom han varnar öf, kommer efter uppståndelsen, och icke före den.

7. Vår Herre har för oss uttalat tydligt utpeka faran, för hvilken de ogudaktige äro utsatta. När han dertill säger: "Rådets honom, som, sedan han har dräpitt, hafver makt att kasta i "gehenna," vill han lära, att Gud skall kasta de ogudaktige till "gehenna." Och då Matthæus uttrycker samma varning med andra ord och framställer Trälsaren såsom sägande: "Rådets mer för honom, som hafver makt att fördöma både själ och kropp i "gehenna," så är det något verkligt, som angifves, att sådant skall nemligen de ogudaktiges ändalykt blifva.

8. "Rådets honom, som, sedan han har dräpitt, hafver makt att kasta i "gehenna." Som de ogudaktige skola blifva lefvande kastade i "gehenna," och det i besittning af alla kroppens lemmar (se de texter i denna artikel, hvar "gehenna" förekommer), så följer det, att den, som har förmåga att kasta dem dit, sedan de blifvit dödade, är Gud allena; ty för att göra detta, måste han uppreja dem ifrån de döda. Uppståndelsen till fördömmelse måste föregå fördömmelsen till "gehenna." Jemför Joh. 5: 28, 29, med Matth. 23: 33.

